

CURRÍCULO

Bacharelato

Segunda Lingua Estranxeira II

1. Segunda Lingua Estranxeira

1.1 Introducción

Instrumento de coñecemento, comunicación e creatividade, as linguas vehiculan, ademais, culturas e modos de ser e de facer. Así, o coñecemento de varias linguas pon a persoa usuaria en contacto cunha diversidade rica e complexa de experiencias e de construcións culturais, tanto individuais como colectivas.

O coñecemento de linguas é, pola súa vez, un instrumento esencial para a existencia curiosa e participativa nun mundo global, no cal se desenvolve un sentido de comunidade que está a dar lugar a comunidades dixitais, estilos de vida, hábitos de consumo e sensibilidades comúns respecto do que consumimos ou das condicións ambientais. Transitar adecuadamente, con instrumentos lingüísticos e culturais suficientes, por estes ámbitos da globalización, converteuse nunha necesidade para que poidan fluír o diálogo intercultural, a solidariedade internacional e os dereitos humanos universais.

Ao acceder ao bacharelato, o alumnado ten desenvolvidas a competencia en comunicación lingüística e a competencia plurilingüe grazas ás experiencias de aprendizaxe nas linguas ambientais e en dúas linguas estranxeiras, que o puxeron en relación con culturas e modos de interaccións diferentes ao seu contexto habitual. Na etapa previa, educación secundaria obrigatoria, adquiriu e desenvolveu un repertorio plural de recursos lingüísticos e culturais, consciencia de metalinguaxe para describir os sistemas lingüísticos das linguas, coñecementos discursivos e estratexias comunicativas de comprensión, produción, interacción e mediación. Así, nesta nova etapa educativa o alumnado posúe xa unha madurez lingüística e social que lle permitirá ampliar as marxes da súa competencia plurilingüe e pluricultural e utilizar conscientemente todo o repertorio de recursos lingüísticos e culturais que posúe, para enfrontarse con maior dominio ás actividades lingüísticas de produción, comprensión, interacción e mediación nesta segunda lingua estranxeira, á vez que fai evolucionar tal repertorio.

Mediante a competencia plurilingüe e pluricultural, o alumnado poderá mobilizar o repertorio plural dos recursos lingüísticos e culturais das linguas que conforman o seu repertorio lingüístico (linguas cooficiais da nosa comunidade, linguas estranxeiras –vivas ou clásicas– e linguas de migración, se é o caso) e así enfrontarse á necesidade de comunicar noutra lingua estranxeira apoiado polos coñecementos e as experiencias lingüísticas e culturais adquiridos en todas as linguas coñecidas ou aprendidas. Pois, á fin e ao cabo, todas as linguas seguen un desenvolvemento similar e serven ao entendemento e á comunicación humana.

Pola súa banda, a segunda lingua estranxeira contribuirá a que o alumnado desenvolva a súa competencia intercultural, abríndolle o ámbito da alteridade e axudándoo a comprender mellor o outro, ampliando as súas competencias de mediación entre diferentes grupos sociais e a súa capacidade de cuestionar aqueles aspectos da súa propia cultura que poidan parecer incuestionables. Así, mediante a aprendizaxe dunha segunda lingua estranxeira desenvolveranse actitudes abertas para aprender tanto a xestionar con intelixencia emocional outras formas de contacto coa alteridade como a afrontar con curiosidade, empatía e seguridade o encontro co descoñecido.

En consecuencia con todo o anterior, os obxectivos da materia de Segunda Lingua Estranxeira no bacharelato toman en consideración as competencias adquiridas durante a educación secundaria obrigatoria. Isto implica ter en conta como coñecementos previos as súas estratexias comunicativas, xa adquiridas, de comprensión, produción, interacción e mediación. Enténdese esta última, neste contexto de adquisición dunha segunda lingua estranxeira, como a actividade orientada a transmitir mensaxes comúns e habituais co fin de facilitar a comprensión mutua e de transferir información, actuando de intermediario entre persoas interlocutoras de linguas e culturas diferentes en situacións de comunicación que non presenten unha especial dificultade.

En canto aos criterios de avaliación da materia, aseguran a consecución dos obxectivos, polo que se presentan directamente vinculados a eles. Na súa formulación competencial, exponse enunciando o proceso ou a capacidade que o alumnado debe mostrar, xunto co contexto ou modo de aplicación e uso do dito proceso ou capacidade. A nivelación dos criterios de avaliación está adecuada á madurez, experiencias de aprendizaxe lingüísticas previas e desenvolvemento psicoevolutivo do alumnado da etapa de bacharelato.

Pola súa banda, os contidos son os coñecementos (saber), as destrezas (saber facer) e as actitudes (saber ser) necesarios para a realización das aprendizaxes e a avaliación das capacidades ou procesos enunciados nos criterios de avaliación. Estrutúranse en tres bloques. O bloque «Comunicación» abrangue os coñecementos, destrezas e actitudes que é necesario mobilizar para o desenvolvemento das actividades lingüísticas de comprensión, produción, interacción e mediación, incluídos os relacionados coa procura de fontes de información e a xestión das fontes consultadas. O bloque «Plurilingüismo e reflexión sobre a aprendizaxe» engloba as estratexias e os procesos, de maneira que aqueles traballados nunha lingua sexan igualmente utilizados nas actividades lingüísticas das demais. O dominio das aprendizaxes establecidas neste bloque vai permitir que o alumnado poida focalizar, no proceso de ensino e aprendizaxe, nos elementos propios da lingua estranxeira e en todos aqueles aspectos que teñen incidencia directa na capacidade de comunicarse adecuadamente. Por último, no bloque «Interculturalidade» agrúpanse os coñecementos, destrezas e actitudes sobre as culturas vehiculadas a través da lingua estranxeira e a oportunidade de enriquecemento e de relación cos demais que estas posibilitan. Resultan

esenciais neste bloque as actitudes de interese, aprecio e respecto por outras linguas, variedades lingüísticas e culturas. Neste sentido, o currículo de Segunda Lingua Estranxeira estrutúrase ao redor da variedade estándar da lingua coa única finalidade de que a persoa usuaria se poida comunicar cun maior número de persoas interlocutoras.

1.2 Obxectivos

Obxectivos da materia
<p>OBX1. Comprender as ideas principais e as liñas argumentais básicas de textos expresados na lingua estándar, buscando fontes fiables e facendo uso de estratexias de inferencia e comprobación de significados, para responder ás necesidades comunicativas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprender textos orais, escritos ou multimodais é un proceso non só lingüístico, senón tamén perceptivo, cognitivo, de actitude, sociolóxico e tecnolóxico, no caso da multimodalidade, que nos pode levar á interpretación e á valoración persoal do texto tanto desde a discriminación de fonemas, sílabas, palabras, sons etc., como desde a atribución dun significado global, que interpretamos en función da situación de comunicación, a posta en páxina do texto, as imaxes, voces ou xestualidade que o acompañan, pois os textos orais, escritos ou multimodais están inseridos en contextos lingüísticos e extralingüísticos, e en figuras visuais que crean o seu sentido. ▪ Neste percorrido de comprensión debemos acompañar e guiar o alumnado, axudando a incorporar ao proceso os seus coñecementos previos, lingüísticos e pragmáticos, e o seu coñecemento do mundo, recorrendo ás estratexias de comprensión adquiridas na aprendizaxe doutras linguas, ao seu coñecemento da metalinguaxe, á súa información extratextual, e ao seu coñecemento e manexo de diversos tipos de recursos visuais e vocais: en definitiva, á súa experiencia como aprendiz de linguas e dos múltiples recursos para construír e consumir textos multimodais que nos ofrece a tecnoloxía. ▪ No bacharelato, o alumnado ten xa experiencia en aplicar as estratexias e coñecementos que posúe para comprender o sentido xeral, a información esencial e os detalles máis relevantes dos textos orais, escritos e multimodais. Igualmente, é coñecedor de que a oralidade é un produto en construción que lle permite acceder ao sentido preguntando ás persoas interlocutoras, solicitando repeticións, paráfrases ou substitucións, mentres que o texto escrito é o resultado dun pensamento acabado, e o multimodal está creado a partir de sistemas semióticos ou de linguaxes diversas que contribúen ao seu significado. ▪ Do mesmo modo, o alumnado é consciente de que a súa actitude ante a propia capacidade de comprensión e a empatía cara á cultura que transmite a lingua estranxeira son esenciais no desenvolvemento da capacidade de comprender, de chegar ao significado. Porén, a experiencia das e dos aprendices na aprendizaxe de linguas estranxeiras non garante o seu éxito. ▪ Por iso, o profesorado debe coidar a selección dos recursos didácticos, os medios, os métodos e as actividades que proporá para desenvolver esta actividade lingüística da comprensión en lingua estranxeira, adecuados especialmente á idade, aos intereses e ao nivel escolar do alumnado.
<p>OBX2. Producir textos claros, ben organizados e con certo detalle, usando estratexias tales como a planificación, a síntese, a compensación ou a autorreparación, para expresar ideas e argumentos de forma adecuada, de acordo con propósitos comunicativos concretos.</p>

- Producir textos orais, escritos ou multimodais é un proceso non só lingüístico, senón tamén perceptivo, cognitivo, de actitude, sociolóxico e, no caso da multimodalidade, tecnolóxico, que a persoa leva a cabo recorrendo a unha serie de estratexias comunicativas propias da expresión, como son planificar de antemán o discurso, controlar sobre a marcha a súa intelixibilidade, comprensión ou aceptación por parte das persoas destinatarias ou, cando cómpre, compensar unha carencia tecnolóxica, renunciando, por exemplo, a un sistema semiótico, ou a insuficiencia na lingua estranxeira, parafraseando, explicando ou mesmo evitando expresar o que se desexa: tales estratexias son idénticas ás que empregan as persoas na produción da súa propia lingua.
- As estratexias de produción consideran unha fase inicial de planificación consciente ou intuitiva da actividade, para o cal se seleccionan os sistemas semióticos (lingüístico, visual, audio, xestual ou espacial), o rexistro, o ton, a estrutura discursiva, o léxico etc. e, tendo en conta, para iso, a persoa destinataria, o contexto comunicativo e a finalidade da produción. No caso da escrita, esta fase abrangue o recurso a dicionarios, tradutores etc., en todo tipo de produción textual, un posible reaxuste, tanto se o que se pretende dicir excede os recursos lingüísticos ou tecnolóxicos, no caso dos textos multimodais, como se o emisor se ve con recursos suficientes para enriquecer o seu texto. Por último, para asegurarse do éxito da comunicación, recórrase ás estratexias de autorreparación, como son a revisión formal e do sentido do texto escrito, a verificación da comprensión ou a observación da actitude da persoa destinataria, o que pode dar lugar a reconducir a produción oral para facerse comprender ou á reelaboración do texto escrito ou multimodal.
- Así, ao finalizar esta etapa, o alumnado terá adquirida na segunda lingua estranxeira a competencia lingüística suficiente para producir textos escritos, orais ou multimodais sinxelos e coherentes sobre temas que lle son familiares ou nos cales ten un interese persoal, e para describir experiencias, acontecementos, desexos e aspiracións, así como para xustificar brevemente as súas opinións ou explicar os seus plans, adecuándose á situación de comunicación.

OBX3. Interactuar con outras persoas, con corrección e fluidez suficiente, cunha pronuncia claramente intelixible para facerse entender sen dificultade, usando estratexias de cooperación e empregando recursos analóxicos e dixitais, para responder a propósitos comunicativos en intercambios respectuosos coas normas de cortesía.

- A interacción é unha actividade lingüística na cal polo menos dous individuos participan nun intercambio oral ou escrito e que para realizarse necesita tanto a comprensión como a expresión. Así, tal como sinala o Marco común europeo de referencia (MCER), na interacción, a expresión e a comprensión alternanse (e poden, no caso da comunicación oral, solaparse), polo que interactuar abrangue as estratexias propias das outras actividades lingüísticas sinaladas e, na oralidade espontánea, incorpora estratexias de quenda de palabra propias do texto conversacional.
- Cómpre, pois, diferenciar entre a interacción escrita e a interacción oral. Aquela refírese especialmente a textos como cartas, notas, mensaxes ou formularios. As condicións en que esta actividade se produce difire substancialmente da interacción oral espontánea/conversacional, que implica presenza das persoas interlocutoras, inmediatez na comprensión e na produción, e memoria a curto prazo. En consecuencia, a súa produción é completamente diferente da escrita, pois utiliza estruturas simples, prevalece a parataxe ou inexistencia de subordinación, e a supresión de elementos sintácticos ou elipse; úsanse frases feitas e o léxico é máis xenérico que específico; os elementos prosódicos substitúen os marcadores discursivos para indicarlle á persoa destinataria-oínte as partes do discurso que deben ser cointerpretadas, e as frases non se rematan, polo que quedan incompletas e ás posibles interpretacións do destinatario. Ademais, desde o punto de vista da cohesión, repítense palabras propias ou ditas pola persoa interlocutora e utilízanse pouco as anáforas, e desde o punto de vista do contido da interacción, hai

escasa densidade temática. Estas características da interacción oral deberían facer moi doado o seu ensino e aprendizaxe. Porén, a dificultade da interacción reside nas claves culturais que a rexen, tales como os criterios que serven de referente para identificar as relacións sociais que se establecen entre as persoas interlocutoras, os temas que se poden abordar en cada situación de comunicación, a persoa que debe iniciar a conversa, a maneira de iniciar a conversa, o xeito no que se establecen as quendas de palabra e a secuencia de actos de fala que asegura a coherencia dunha conversa.

- As dificultades sinaladas son elementos que o profesorado debe resolver para asegurar a adquisición desta actividade lingüística no marco das relacións interculturais, propias do ensino e da aprendizaxe dunha lingua estranxeira, que implican tanto a comunicación verbal como non verbal, e as normas de cortesía tanto na interacción cara a cara e escrita como dixital.

OBX4. Mediar entre distintas linguas ou variedades, en intercambios sinxelos de información relacionados con asuntos cotiáns ou con información persoal básica, usando estratexias e coñecementos eficaces para crear unha atmosfera positiva que facilite a comunicación.

- A mediación é un dos catro modos de comunicación considerados no Marco común europeo de referencia: recepción, interacción, produción e mediación. Esta é unha combinación da recepción, a produción e a interacción. Na mediación, a linguaxe non se utiliza só para comunicar unha mensaxe, senón tamén para facilitar as interaccións cotiáns sociais e profesionais, co fin de tender pontes de entendemento entre persoas interlocutoras de linguas e culturas diferentes.
- A mediación considera diversos tipos. Por unha banda, a mediación de textos, de conceptos e da comunicación e, pola outra, a comunicación interlinguas. Algunhas escalas de mediación textual, como procesar textos, ou estratexias de mediación, como simplificar ou aclarar un texto, implican actividades que requiren un grao de competencia lingüística e de complexidade cognitiva que o alumnado de segunda lingua estranxeira xa posúe no bacharelato. Igualmente, en contraposición coas e cos adolescentes da educación secundaria obrigatoria, nesta etapa superior si ten adquiridas as habilidades interpersoais necesarias para mediar na comunicación entre persoas interlocutoras de linguas e culturas diferentes. En consecuencia, nesta etapa, este modo de comunicación amplía a mediación entre linguas coa cal facilita as interaccións cotiáns sociais e profesionais. Igualmente, nesta etapa, o alumnado estará capacitado para facer mediación de textos, como a toma de notas ou a transmisión de información do escrito ao oral, así como para actuar de intermediario en situacións de comunicación que non presenten unha especial dificultade.

OBX5. Ampliar e usar os repertorios lingüísticos persoais entre distintas linguas e reflexionar de forma crítica sobre o seu funcionamento facendo explícitos e compartindo as estratexias e os coñecementos propios, para mellorar a resposta ás súas necesidades comunicativas.

- No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio. Po iso, a educación plurilingüe e intercultural ten a finalidade de retirar barreiras artificiais entre as linguas, encerradas tradicionalmente nos sistemas escolares en compartimentos estancos, e promover o uso integral do repertorio lingüístico, discursivo, estratéxico e intercultural que posúe o alumnado e que vai adquirindo ao longo das súas diversas experiencias lingüísticas dentro e fóra do ámbito educativo. No bacharelato, o alumnado será quen de expresar as súas estratexias de transferencia dos coñecementos e experiencias lingüísticas adquiridos nunha lingua para abordar tarefas de comunicación, creación e aprendizaxe na segunda lingua estranxeira, manifestando a súa consciencia de que o coñecemento morfolóxico ou léxico dunha lingua pode

axudar á comprensión noutra lingua, as estratexias de comprensión de lectura desenvolvidas nunha lingua poden ser transferidas para a lectura noutros idiomas, o coñecemento da estrutura dos textos descritivos permitirá producilos en calquera lingua e o coñecemento das normas que ordenan as relacións entre xeracións, sexos, clases e grupos sociais nunha lingua informa e sensibiliza sobre a necesidade de coñecer e respectar as normas que rexen a dimensión social do uso da lingua noutra comunidade lingüística.

- A capacidade de expresar e comunicar a transferencia lingüística permite compartir as estratexias para relacionar as regularidades dunha lingua con aquelas observadas noutras linguas que coñece, ou para identificar termos emparentados en todas as linguas. Ademais, impulsa nas persoas destinatarias a tolerancia ante palabras descoñecidas, fundamentalmente importante nos contextos de comprensión que necesitan a fluidez, como son a lectura extensiva e a comprensión de textos orais sen posibilidade de verificación do entendido. A transmisión, por parte do alumnado, da eficacia da competencia plurilingüe na aprendizaxe das linguas facilitará, pois, a inferencia de significados e o desenvolvemento de competencias heurísticas eficaces para identificar as mensaxes dun texto oral, escrito ou multimodal.

OBX6. Valorar criticamente e adecuarse á diversidade lingüística, cultural e artística a partir da lingua estranxeira, reflexionando e compartindo as semellanzas e as diferenzas entre linguas e culturas, para actuar de forma empática, respectuosa e eficaz, e fomentar a comprensión mutua en situacións interculturais.

- A educación en cidadanía democrática é unha prioridade do Consello de Europa, que considera a competencia plurilingüe como elemento esencial para tomar parte na vida pública e política de Europa e no mundo globalizado, non só no propio país. Isto implica a aceptación positiva das linguas dos demais e a curiosidade por elas. Estas actitudes de acollida e interese polas linguas son esenciais para a apertura a outras comunidades culturais e a perduración das linguas minoritarias.
- Así, para aprender outras linguas, unha maior consciencia metalingüística permitiralle ao aprendiz apoiarse nas competencias sociolingüísticas e pragmáticas que xa posúe, á vez que as amplía, transcendendo o ámbito persoal e preservando, con iso, a diversidade lingüística nos ámbitos público e educativo.
- No bacharelato, o alumnado xa pode garantir o intercambio intercultural mediante o uso dun repertorio lingüístico limitado para presentar persoas de diferentes culturas, facer e responder preguntas, e demostrar que ela/el é consciente de que certos aspectos poden ser percibidos de maneira diferente dependendo da cultura. Igualmente, pode axudar a crear unha cultura eficaz de comunicación compartida simplemente intercambiando información sinxela sobre valores e comportamentos específicos dunha lingua e cultura.

1.3 Criterios de avaliación e contidos

Segundo curso

Materia de Segunda Lingua Estranxeira II	
2º curso	
Bloque 1. Comunicación	
Criterios de avaliación	Obxectivos

<ul style="list-style-type: none">CA1.1. Comprender as ideas principais e as liñas argumentais básicas de textos de certa lonxitude, sobre os cales se teñan coñecementos previos ou que sexan próximos á súa experiencia persoal ou académica, expresados na lingua estándar.	OBX1
<ul style="list-style-type: none">CA1.2. Comprender o esencial e os detalles relevantes en situacións de comunicación oral ou escrita, de xeito presencial ou telemático, e dos medios de comunicación social, que impliquen a solicitude de información xeral expresada nun rexistro neutro, nun repertorio de uso común e, no caso da oralidade, se se fala sen precipitación e con claridade.	OBX1
<ul style="list-style-type: none">CA1.3. Seleccionar e aplicar as estratexias, recursos e coñecementos adecuados (recurso ás imaxes, títulos e outras informacións visuais, e aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece, e a través de diversas fontes de información), para comprender a información global e específica, inferir significados e interpretar elementos non verbais, e buscar, seleccionar e contrastar información.	OBX1
<ul style="list-style-type: none">CA1.4. Comprender información relevante en textos do seu interese, expositivos, descritivos ou narrativos, en distintos soportes, de certa lonxitude e ben estruturados, nos cales se informa de acontecementos, se describen fenómenos, accións, persoas, obxectos e lugares, e se manifestan opinións, crenzas ou valores con expresións sinxelas e sen implícitos e, no caso da interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.	OBX1
<ul style="list-style-type: none">CA1.5. Comprender en textos formais un repertorio básico de expresións fixas para rexeitar (agradecendo ou xustificando), acceder (con reservas ou condicións), expresar posibilidade, imposibilidade ou obriga de facer algo: conceder e denegar (con ou sen obxeccións), aconsellar, recomendar ou animar a facer algo.	OBX1
<ul style="list-style-type: none">CA1.6. Buscar información en fontes confiables sobre temas de investigación de interese persoal, educativo ou ocupacional, considerando a selección das fontes de información adecuadas como parte esencial do proceso de investigación para o traballo ou proxecto que se está realizando.	OBX1
<ul style="list-style-type: none">CA1.7. Expresar oralmente textos de lonxitude media, comprensibles, previamente preparados, nun rexistro neutro, sobre temas de relevancia persoal ou académicos sobre os cales teña coñecementos previos, utilizando recursos verbais e non verbais, así como estratexias tales como a de planificación, de compensación e de cooperación.	OBX2
<ul style="list-style-type: none">CA1.8. Expresarse de xeito adecuado á situación de comunicación, de forma clara e comprensible e coa suficiente fluidez para facerse entender, aínda que se poidan producir pausas e mesmo se as persoas interlocutoras poden necesitar repeticións, e utilizando as estratexias necesarias para iniciar, manter e facer progresar a comunicación.	OBX2
<ul style="list-style-type: none">CA1.9. Redactar, en papel ou en soporte electrónico, textos breves ou de lonxitude media, coherentes e de estrutura clara, sobre temas de interese persoal, ou asuntos cotiáns ou menos habituais, nun rexistro neutro ou informal, utilizando adecuadamente os recursos de cohesión, as convencións ortográficas e os signos de puntuación máis comúns, e amosando un control razoable de expresións e	OBX2

<p>estruturas, e un léxico de uso frecuente, tanto de carácter xeral como máis específico dentro da propia área de especialización ou de interese.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.10. Completar documentos comúns nos cales se solicite información persoal ou relativa aos seus estudos ou á súa formación, en soporte tanto impreso como dixital. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.11. Aplicar e comunicar coñecementos e estratexias para planificar, producir e revisar textos comprensibles, coherentes e adecuados ás intencións comunicativas, á persoa destinataria e ás características contextuais. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.12. Participar en situacións interactivas relacionadas coa experiencia persoal, desenvolvéndose de forma comprensible e clara, aínda que resulten evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación das persoas interlocutoras para manter a comunicación, e mostrando empatía e respecto pola cortesía lingüística e a etiqueta dixital. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.13. Interactuar con pronuncia clara e intelixible, pedindo que se lle repitan os puntos clave se o necesita, e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.14. Interaccionar, utilizando os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos, relativos á vida cotiá, condicións de vida e contorno, relacións interpersoais (nos ámbitos persoal, educativo e ocupacional), comportamento (posturas, expresións faciais, volume da voz, contacto visual e proxémica) e convencións sociais (actitudes e valores), axustando a mensaxe á persoa destinataria e ao propósito comunicativo, e amosando empatía e a cortesía debida. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.15. Utilizar estratexias adecuadas para iniciar, manter e terminar a comunicación, tomar e ceder a palabra, solicitar e formular aclaracións e explicacións. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.16. Utilizar estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA1.17. Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe. 	OBX3
<p>Contidos</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manifestación de autoconfianza e iniciativa. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. ▪ Uso habitual e autónomo de estratexias para a planificación, execución, control e reparación da comprensión, a produción e a coprodución de textos orais, escritos e multimodais contextualizados. ▪ Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións que así o requiran (explicar costumes, manifestacións culturais, relacións familiares ou de amizade, relacións laborais..). ▪ Funcións comunicativas de uso común adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: establecer e manter de xeito simple a comunicación e a organización elemental do discurso, describir, en termos simples pero suficientes, 	

fenómenos e acontecementos; dar instrucións, advertencias e consellos; narrar acontecementos pasados puntuais e habituais; describir estados e situacións presentes, e expresar sucesos futuros e predicións a curto, medio e longo prazo; expresar emocións; xustificar as súas opinións e explicar os seus plans. Resumir.

- Uso de modelos contextuais e xéneros discursivos de uso común e académico na comprensión, produción e coprodución de textos orais, escritos e multimodais, breves e sinxelos: características e recoñecemento do contexto (participantes e situación), expectativas xeradas polo contexto, organización e estruturación segundo o xénero, a función textual e a estrutura.
- Utilización de unidades lingüísticas de uso común e significados asociados ás ditas unidades, tales como expresión da entidade (obxectos, persoas, ideas, estados, accións, sucesos etc.) e as súas propiedades (existencia, inexistencia, dimensións...), cantidade e calidade (forma, tamaño, cor, idade...), o espazo e as relacións espaciais, o tempo e as relacións temporais (anterioridade, secuencia, posterioridade...), formas básicas da afirmación, a negación, a interrogación e a exclamación, e relacións lóxicas habituais.
- Utilización de léxico común de interese para o alumnado, relativo a tempo e espazo; estados, eventos e acontecemento; actividades, procedementos e procesos; relacións persoais, sociais, académicas e profesionais; educación, traballo; lingua e comunicación intercultural; ciencia e tecnoloxía; historia e cultura, así como uso básico de estratexias de enriquecemento léxico (derivación, familias léxicas, polisemia, sinonimia, antonimia...).
- Utilización e recoñecemento de padróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións, procesos fonolóxicos básicos, acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración, e identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a estes padróns.
- Utilización e recoñecemento de padróns gráficos e convencións ortográficas: uso das normas de ortografía da palabra, utilización adecuada da ortografía da oración (coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas) e identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a estes padróns.
- Utilización de convencións e estratexias conversacionais de uso común, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar, manter e terminar a comunicación, tomar e ceder a palabra, pedir e dar aclaracións e explicacións, reformular, comparar e contrastar, resumir e parafrasear, colaborar e negociar significados.
- Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura e selección de información, como dicionarios, libros de consulta, bibliotecas, mediatecas, etiquetas na rede, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos, gramaticais etc.).
- Respecto á propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados: emprego de ferramentas para o tratamento de datos bibliográficos e recursos para evitar o plaxio.
- Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal, e de plataformas virtuais de interacción, colaboración e cooperación educativa (aulas virtuais, videoconferencias, ferramentas dixitais colaborativas...) para a aprendizaxe, a comunicación e o desenvolvemento de proxectos con falantes ou estudantes da lingua estranxeira.

Bloque 2. Plurilingüismo e reflexión sobre a aprendizaxe

Criterios de avaliación	Obxectivos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA2.1. Inferir e explicar textos e conceptos breves, sinxelos e predicibles en situacións cotiás e familiares, e transmitir a terceiras persoas a información dun xeito simple, aínda que se deban axudar, 	OBX4

ademais, de elementos non lingüísticos, mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	
<ul style="list-style-type: none"> CA2.2. Participar na solución de problemas de incompreensión e de entendemento debidos á diversidade sociocultural e lingüística, resumindo, simplificando ou explicando mensaxes ou hábitos socioculturais coñecidos, para crear pontes e facilitar a comprensión e a comunicación. 	OBX4
<ul style="list-style-type: none"> CA2.3. Comparar e argumentar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas reflexionando sobre o seu funcionamento. 	OBX5
<ul style="list-style-type: none"> CA2.4. Utilizar os coñecementos, estratexias e experiencias das linguas, do seu repertorio lingüístico para comprender e producir textos, e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	OBX5
<ul style="list-style-type: none"> CA2.5. Identificar os progresos e as dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira realizando actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo estratexias de logro propias e alleas, e reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes. 	OBX5
<ul style="list-style-type: none"> CA2.6. Valorar a adquisición dunha competencia plurilingüe suficiente, sen necesidade de acadar niveis de competencia iguais nin similares aos que posúe na súa lingua primeira ou máis usada. 	OBX5
Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> Utilización de estratexias e técnicas para responder eficazmente e con niveis crecentes de autonomía, adecuación e corrección a unha necesidade comunicativa concreta superando as limitacións derivadas do nivel de competencia na lingua estranxeira e nas demais linguas do repertorio lingüístico propio. Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (facer concesións no que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos de textos, e de frases feitas e locucións comúns, para elaborar os propios textos. Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias de uso común (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas –léxico, morfosintaxe, padróns sonoros etc.–). Uso de estratexias e ferramentas de uso común, analóxicas e dixitais, individuais e cooperativas, para a autoavaliación, a coavaliación e a autorreparación. Manexo de expresións e léxico específico de uso común para reflexionar e compartir a reflexión sobre a comunicación, a lingua, a aprendizaxe e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe). Comparación sistemática entre linguas, a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	
Bloque 3. Interculturalidade	
Criterios de avaliación	Obxectivos

<ul style="list-style-type: none">CA3.1. Participar en proxectos nos cales se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	OBX6
<ul style="list-style-type: none">CA3.2. Actuar de forma adecuada, empática e respectuosa en situacións interculturais, construíndo vínculos entre as diferentes linguas e culturas, identificando e rexeitando calquera tipo de discriminación, prexuízo e estereotipo, e recoñecendo valores ecosociais, como a equidade, a reciprocidade e a solidariedade, como vías de solución.	OBX6
<ul style="list-style-type: none">CA3.3. Incorporar a crítica e a reflexión para adquirir valores, como o respecto á diversidade lingüística, á igualdade e á inclusión, e desenvolver unha visión empática para convivir nunha sociedade intercultural.	OBX6
<ul style="list-style-type: none">CA3.4. Identificar os aspectos cognitivos, afectivos e comportamentais que forman parte da competencia lingüística e da competencia cultural, valorando o plurilingüismo como salvagarda das especificidades culturais.	OBX6
<ul style="list-style-type: none">CA3.5. Valorar positivamente a diversidade cultural a través do uso activo de linguas, saberes e coñecementos de procedencia cultural distinta, co obxectivo de contribuir á cohesión social desde valores ecosociais.	OBX6
<ul style="list-style-type: none">CA3.6. Valorar criticamente, desde a consideración dos dereitos humanos, as manifestacións culturais (linguas, costumes, tradicións, crenzas relixiosas etc.) dos países en que se fala a lingua estranxeira, e as múltiples formas de organización social que reflicte a diversidade cultural.	OBX6

Contidos

- Consideración da lingua estranxeira como medio de comunicación interpersonal e internacional, facilitador do acceso a outras culturas e outras linguas, e como ferramenta de participación social e de enriquecemento persoal.
- Interese e iniciativa na realización de intercambios comunicativos a través de diferentes medios con falantes ou estudantes da lingua estranxeira, así como por coñecer informacións culturais dos países onde se fala a lingua estranxeira.
- Achegamento a algúns aspectos socioculturais e sociolingüísticos propios de países onde se fala a lingua estranxeira (convencións sociais, normas de cortesía e rexistros; institucións, costumes e rituais; valores, normas, crenzas e actitudes; estereotipos e tabús; linguaxe non verbal; historia, cultura e comunidades etc.).
- Utilización de estratexias de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e a propia.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, aos países e ás comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Utilización de estratexias de prevención, detección, rexeitamento e actuación ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

1.4 Orientacións pedagóxicas

A intervención educativa na materia de Segunda Lingua Estranxeira desenvolverá o seu currículo e tratará de asentar de xeito gradual e progresivo nos distintos niveis da etapa as aprendizaxes que lle faciliten ao alumnado o logro dos obxectivos da materia e, en combinación co resto de materias, unha adecuada adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos da etapa.

Neste sentido, no deseño das actividades, o profesorado terá que considerar a relación existente entre os obxectivos da materia e as competencias clave a través dos descritores operativos e as liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que se presentan nos apartados seguintes, e seleccionar aqueles criterios de avaliación do currículo que se axusten á finalidade buscada, así como empregalos para verificar as aprendizaxes do alumnado e o seu nivel de desempeño.

Relación entre os obxectivos da materia de Segunda Lingua Estranxeira e as competencias clave a través dos descritores operativos establecidos no anexo I

Obxectivos da materia	Competencias clave							
	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1	2-3	1-2	1	1	4			
OBX2	1-5	1-2	1	1-3	4			3.2
OBX3	5	1-2	1		3.1	3		
OBX4	5	1-2-3	1		3.1			
OBX5		2	1	3	1.1			
OBX6	5	3			3.1	3		1

Liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe

- Unha serie de elementos propios das metodoloxías: as actividades, tarefas ou proxectos que facilitarán a adquisición das aprendizaxes e o desenvolvemento das competencias consideradas nos obxectivos; os agrupamentos necesarios para facilitar a realización das actividades en contextos de aprendizaxe colaborativos, a coavaliación e autoavaliación; os materiais e recursos que serán necesarios para pór o alumnado en contacto coa lingua meta; a avaliación e, en todo momento, o seu rol de docente e o rol do alumnado.
- Actividades ou tarefas non só de orientación exclusivamente lingüística, senón tamén para o desenvolvemento cognitivo. Este tipo de actividades cunha orientación humanística e socio-cultural pon o desenvolvemento comunicativo ao servizo da formación integral do alumnado,

ao considerar contidos como a autoconfianza, a autonomía, a iniciativa, o respecto á diversidade lingüística e cultural, o enriquecemento persoal e social etc.

- Actividades que guíen o alumnado na explotación da diversidade de experiencias das súas aprendizaxes lingüísticas, promovendo o recurso ás linguas que coñece para comprender e facerse comprender; en definitiva, comunicar, nunha sociedade global en que existe cada día unha maior interrelación.
- Actividades que promovan o coñecemento dos padróns culturais que ordenan as relacións entre xeracións, sexos, clases e grupos sociais da propia cultura, para informar e sensibilizar sobre a necesidade de coñecer e respectar as normas que rexen a dimensión social do uso da lingua noutra comunidade lingüística.
- Propostas que tomen en consideración a motivación do alumnado, así como os seus intereses e preferencias.
- En definitiva, débese lograr a convivencia entre actividades controladas de memorización, exercicios gramaticais etc. e actividades comunicativas como xogos de rol, realización de proxectos, xogos, debates etc., xa que, ao cabo, a finalidade das actividades de aprendizaxe non é outra que contribuír ao logro das competencias establecidas no currículo de Segunda Lingua Estranxeira, facilitando o desenvolvemento da competencia comunicativa, a toma de conciencia das estratexias e coñecementos propios para mellorar a aprendizaxe, e o interese e respecto pola diversidade lingüística e cultural.